

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ (ЗО 01)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова (нормативна)</i>
Форма навчання	<i>Заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>ECTS 3 кр/ 90 годин (лекції: 8 год, практичні: 6 год, СРС: 76 год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік, реферат, модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/ (Згідно розкладу)
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лекції проводить: к.е.н., доц., доцент кафедри МЕ, Черненко Наталя Олександрівна, chernenkonatasha0@gmail.com +380677651109 Практичні заняття проводить: к.е.н., доц., доцент кафедри МЕ, Черненко Наталя Олександрівна, chernenkonatasha0@gmail.com
Розміщення курсу	Сертифікований дистанційний курс на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» «Наукові дослідження в економіці» сертифікат: Серія ДК № 0440 від 26.09.2024, https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

В умовах інтенсивного зростання обсягів науково-технічної інформації, швидкозмінності й оновлення системи наукових знань виникає нагальна потреба в якісно новій теоретичній підготовці висококваліфікованих фахівців економічного профілю, здатних до самостійної творчої роботи в умовах ринкових відносин, впровадження у виробництво наукоємних технологій.

Дисципліна «Наукові дослідження в економіці» допоможе здобувачам ВО скласти цілісне уявлення про науку як про систему знань і знаряддя пізнання та сформує погляди про загальнонаукові та спеціальні економічні методи та прийоми проведення досліджень для отримання ефективних результатів дослідження.

Дисципліна спрямована на підготовку здобувачів, що хочуть визначати зміст та особливості емпіричного, методичного та методологічного рівнів наукового дослідження; обирати предметну область дослідження формулювати тему, проблему, гіпотезу наукового дослідження; виокремлювати структурні елементи наукової проблеми та наукових задач; збирати та узагальнювати теоретичну та емпіричну інформацію для наукового дослідження в економіці.

Мета – є формування у здобувачів ВО умінь та навичок проведення наукових досліджень в галузі економіки, а також розуміння основних методологічних підходів до дослідження економічних явищ та процесів.

Предметом дисципліни є теоретичні та практичні аспекти наукових досліджень в економіці, зокрема: методологія наукових досліджень в економіці; формулювання проблеми дослідження та

постановка гіпотези; збір та аналіз даних; використання статистичних методів у дослідженні економічних явищ; оформлення наукових публікацій та презентація результатів дослідження.

Здобувачі ВО, які вивчають цю дисципліну, отримують необхідні знання та практичні навички для успішного проведення наукових досліджень в галузі економіки, що дозволяє їм бути конкурентоспроможними на ринку праці та в академічному середовищі.

Програмні компетентності, на формування яких зорієнтована дисципліна:

ЗК 2 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 4 – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК 8 – здатність проводити дослідження на відповідному рівні;

ФК 5 – здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

М'які навички (Soft skills): навички креативності, а також аналітичного бачення, уміння працювати в команді.

В освітньому компоненті опановуються: методи експертного оцінювання, анкетування, методи дослідницької діяльності та презентації результатів досліджень.

Програмні результати навчання спрямовані на засвоєння теоретичних знань, розвиток умінь і опанування навичок вирішення складних економічних задач та проблем, здатностей приймати відповідні рішення у сфері економіки професіоналами з міжнародної економіки.

ПРН 01 – формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;

ПРН 05 – дотримуватися принципів академічної доброчесності;

ПРН 07 – обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Вивчення економіки допомагає зрозуміти, як працює світова економіка та які фактори впливають на її розвиток. Це може бути корисно для розуміння того, які рішення можуть бути прийняті на рівні уряду, бізнесу та індивідуальних осіб. Вивчення економіки також може допомогти зрозуміти, як працюють ринки та які чинники впливають на ціни та кількість товарів та послуг, що продаються. Крім того, економічні дослідження можуть допомогти вирішити питання про те, як ефективно використовувати ресурси та як покращити життя людей.

Для успішного вивчення дисципліни «Наукові дослідження в економіці» необхідні наступні навички: розуміння основних понять та принципів наукових досліджень; вміння формулювати проблеми дослідження та ставити гіпотези; знання методів збору та аналізу даних в економіці; вміння використовувати статистичні методи у дослідженні економічних явищ; навички оформлення наукових публікацій та презентації результатів дослідження. А також, необхідні навички для вивчення дисципліни: володіння текстовими редакторами, вміння розраховувати та пояснювати основні економічні показники, необхідні навички самостійної пошукової роботи в мережі Інтернет, а також, використання загально вживаних програм та операційних систем, залучення до системи електронного навчання на платформі Microsoft Teams, Zoom, Google Meet.

Пререквізити: дисципліна ґрунтується на результатах навчання, які студент (здобувач ВО) отримав на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, тобто, базові знання з економіки, математики та статистики.

Постреквізити: дисципліна «Наукові дослідження в економіці» забезпечує фундамент для подальшого вивчення дисциплін пов'язаних з питаннями: економічного виміру сталого розвитку, розробки стартап-проектів, управління інтелектуальним капіталом, прогнозування ризиків та форсайт у міжнародній діяльності, глобальної економіки, стратегій розвитку міжнародних організацій, міжнародної торгівлі, міжнародним науково-технічним співробітництвом, проходженням практики, написанням магістерської дисертації.

3. Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1: Вступ до наукових досліджень в економіці. Значення наукових досліджень у сфері економіки.
- Тема 2: Вибір теми та формулювання дослідницької проблеми. Роль та важливість гіпотези в науковому дослідженні.
- Тема 3: Огляд літератури та теоретичні основи дослідження. Формулювання теоретичної бази дослідження.
- Тема 4: Кількісні методи дослідження в економіці.
- Тема 5: Якісні методи дослідження в економіці.
- Тема 6: Експериментальні дослідження в економіці. Етичні питання у проведенні експериментів.
- Тема 7: Моделювання в економіці.
- Тема 8: Написання наукових робіт в економіці. Правила цитування та уникнення плагіату. Рецензування та публікація наукових робіт.
- Тема 9: Презентація та популяризація результатів досліджень. Роль медіа та соціальних мереж у популяризації економічних досліджень.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Антошкіна, Лідія Іванівна. *Методологія економічних досліджень* : підручник / Л.І. Антошкіна, Д.М. Стеченко. - Київ : Знання, 2015. - 311 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000570147&local_base=KPI01
2. Бабайлов, Василь Кузьмич. *Методологія наукових досліджень* : навчальний посібник / В.К. Бабайлов ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний автомобільно-дорожній університет. - Харків : О.В. Бровін, 2019. - 148 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000608222&local_base=KPI01
3. Бодров, Володимир Григорович. *Методологічне та інструментальне забезпечення наукових досліджень* : навчальний посібник / В.Г. Бодров, Л.Л. Лазебник, С.В. Онишко, В.А. Рожко, О.А. Шевчук ; за редакцією О.А. Шевчука ; Університет державної фіскальної служби України. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. - 323 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000629207&local_base=KPI01
4. Вихрущ, Віра Олександрівна. *Методологія та методика наукового дослідження* : підручник / В.О. Вихрущ, Ю.М. Козловський ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. - 335 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000634076&local_base=KPI01
5. Гальків, Любов Іванівна. *Організування і проведення наукових досліджень: 1001 тест для магістрів* : спецкурс для спеціальностей 051 "Економіка", 073 "Менеджмент" : навчальний посібник / Л.І. Гальків, О.Б. Мрихіна ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Растр-7, 2021. - 197 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000635630&local_base=KPI01
6. Григоруk, Павло Михайлович. *Методологія і організація наукових досліджень* : навчальний посібник / П.М. Григоруk, Н.А. Хрущ ; Хмельницький національний університет. - Київ : Кондор, 2017. - 205 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000597856&local_base=KPI01
7. Данильян, Олег Геннадійович. *Організація та методологія наукових досліджень* : навчальний посібник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. - Харків : Право, 2017. - 446 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000598154&local_base=KPI01
8. Єрмаков, Олександр Юхимович. *Основи наукових досліджень в економіці: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів* / О.Ю. Єрмаков ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. - Київ : [Компринт], 2015. - 177 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000580620&local_base=KPI01
9. Зацерковний, Віталій Іванович. *Методологія наукових досліджень* : навчальний посібник / В.І. Зацерковний, І.В. Тішаєв, В.К. Демидов ; Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. - Ніжин : НДУ імені Миколи Гоголя, 2017. - 236 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000584100&local_base=KPI01

10. Злотенко, Борис. Methodology of modern scientific research with the basics of intellectual property : textbook / В. Zlotenko, Т. Kulik ; Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv National University of Technologies and Design. - Kyiv : KNUVD, 2021. - 154 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000635337&local_base=KPI01
11. Інформаційний пошук у Всесвітній павутині : навчальний посібник з дисципліни "Основи наукових досліджень" для студентів технічних вузів / укладач А.І. Жученко, Р.А. Осіпа ; Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", Кафедра "Автоматизація хімічних виробництв". - Київ : НТУУ "КПІ", 2016. - 126 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000597961&local_base=KPI01
12. Корягін, Максим Вікторович. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. - Київ : Алерта, 2019. - 490 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000607581&local_base=KPI01
13. Костін, Юрій Дмитрович. Теорія і методологія наукових досліджень : навчальний посібник для студентів (магістрів) усіх форм навчання / Ю.Д. Костін, Т.В. Полозова, І.А. Шейко, Д.Ю. Костін ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний університет радіоелектроніки. - Харків : ХНУРЕ, 2021. - 152 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000634072&local_base=KPI01
14. Кузьмін, Олег Євгенович. Економіко-математичні методи і моделі у науково-дослідних роботах : навчальний посібник / О.Є. Кузьмін, І.І. Новаківський ; за загальною редакцією О.Є. Кузьміна ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Львівська політехніка, 2021. - 282 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000638676&local_base=KPI01
15. Медвідь, Вікторія Юріївна. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навчальний посібник / В.Ю. Медвідь, Ю.І. Данько, І.І. Коблянська. - Суми : Університетська книга, 2020. - 218 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000629382&local_base=KPI01
16. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник для студентів економічного факультету / Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка ; [укладач : Н.Ю. Олійник]. - Кам'янець-Подільський : Я.І. Сисин, 2015. - 110 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000445415&local_base=KPI01
17. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти / укладачі: М.В. Кудла, В.О. Коблик ; Міністерство освіти і науки України, Уманський педагогічний університет імені Павла Тичини. - Умань : Видавець М.М. Сочінський, 2021. - 185 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000635088&local_base=KPI01
18. Палеха, Юрій Іванович. Основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник для вищих навчальних закладів / Ю.І. Палеха, Н.О. Леміш ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. - Київ : Ліра-К, 2017. - 332 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000586150&local_base=KPI01
19. Сидоренко, Наталія Миколаївна. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н.М. Сидоренко, А.М. Волобуєва ; М-во освіти і науки України, Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2015. - 211 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000548430&local_base=KPI01
20. Соболев, Христина Степанівна. Методологія і принципи наукових досліджень : навчальний посібник / Х.С. Соболев, Н.І. Петровська, О.М. Гуняк ; Міністерство освіти і наук України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 87 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000601871&local_base=KPI01
21. Тимошенко, Ігор Владиславович. Основи наукових досліджень: методологія і практика : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / І.В. Тимошенко, В.І. Сідоров, О.М. Нащекіна ; за загальною редакцією І.В. Тимошенко ; Міністерство освіти і науки України, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. - Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. - 251 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000634998&local_base=KPI01
22. Чернишова, Євгенія Родіонівна. Основи наукознавства : (дорожня карта наукового керівника) : навчально-методичний посібник / Є.Р. Чернишова ; Національна академія педагогічних

наук України, Університет менеджменту освіти. - Луцьк : Вежа-Друк, 2015. - 255 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000418980&local_base=KPI01

23. Шишкіна, Євгенія Костянтинівна. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / Є. К. Шишкіна, О. О. Носирев ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : Діса плюс, 2014. - 200 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000438467&local_base=KPI01

24. Ясишена, Валентина Валеріївна. Методологія наукових досліджень і викладання облікових дисциплін : навчальний посібник / В.В. Ясишена, В.І. Волинець ; Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний економічний університет, Вінницький навчально-науковий інститут економіки. - Вінниця : Крок, 2017. - 231 с. https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000588183&local_base=KPI01

ELAKPI – Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ

<https://ela.kpi.ua/>

25. Бхаттачарджи, А. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках [Електронний ресурс] : навчальний посібник 2-ге видання, перероблене і доповнене / Бхаттачарджи А., Ситник Н. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,64 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 181 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/49231>

26. Основи наукових досліджень в економіці. Самостійна робота студентів [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра за освітньою програмою "Економічна аналітика" спеціальності 051 Економіка / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Трофименко О. О., Фаргушний І. Д. - Електронні текстові дані (1 файл: 973 Кбайт). - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. - 43 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/52472>

27. Підготовка наукових публікацій та презентація результатів наукових досліджень. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : конспект лекцій до самостійної та дистанційної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії / ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. В. О. Ананьїн, В. В. Горлинський, О. В. Уваркіна. – Електронні текстові дані (1 файл: 745.88 Кбайт). – Київ : ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 64 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/57380>

Додаткова література

Наукова періодика України (Ресурси Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського):

[http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=1)

[bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=1)

1. Адамова І. З. Проблеми інформаційного забезпечення наукових досліджень [Електронний ресурс] / І. З. Адамова, Т. Р. Власова // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2016. - Вип. 3-4. - С. 316-323. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2016_3-4_35

2. Андрійчук В. Г. Сутнісний аспект методології наукових досліджень [Електронний ресурс] / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. - 2016. - № 7. - С. 87-94. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2016_7_14

3. Кохан В. П. Здійснення фундаментальних наукових досліджень в умовах цифрової економіки [Електронний ресурс] / В. П. Кохан // Право та інновації. - 2018. - № 3. - С. 128-132. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apir_2018_3_21

4. Красовська Ю. В. Використання статистичних методів в наукових дослідженнях студентів економічного фаху [Електронний ресурс] / Ю. В. Красовська // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. - 2020. - Вип. 3. - С. 100-110. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnuvgp_ekon_2020_3_12

5. Меліх О. О. Особливості наукових досліджень в економіці [Електронний ресурс] / О. О. Меліх, В. В. Немченко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2021. - № 2. - С. 222-226. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2021_2_40

6. Никончук В. М. Державна підтримка організації наукових досліджень в національній економіці України [Електронний ресурс] / В. М. Никончук // Економічний простір. - 2020. - № 156. - С. 86-89. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2020_156_17

7. Онопрієнко О. Д. Економічна ефективність наукових досліджень [Електронний ресурс] / О. Д. Онопрієнко, Д. О. Онопрієнко // Економіка. Фінанси. Право. - 2017. - № 5(1). - С. 54-56. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2017_5\(1\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2017_5(1)_15)
8. Почтовюк А. Б. Роль наукової етики в сучасних економічних дослідженнях [Електронний ресурс] / А. Б. Почтовюк, В. В. Семеніхіна. // Ефективна економіка. - 2021. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_1_13
9. Сергієнко Л. В. Стан наукових досліджень з проблем циркулярної економіки [Електронний ресурс] / Л. В. Сергієнко. // Державне управління: удосконалення та розвиток. - 2016. - № 12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2016_12_14
10. Сивак О. Б. Категоріальне забезпечення наукових досліджень в економічних науках та державному управлінні [Електронний ресурс] / О. Б. Сивак, К. Є. Орлова, В. В. Ксендзук // Нова філологія. - 2021. - № 84. - С. 235-241. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2021_84_35
11. Тильчик О. В. Огляд наукових досліджень визначення тіньової економіки [Електронний ресурс] / О. В. Тильчик // Наука і правоохорона. - 2016. - № 2. - С. 91-95. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nip_2016_2_17
12. Труш Ю. Л. Методологія економічних наукових досліджень суб'єктів господарювання: теоретичний і прикладний аспект [Електронний ресурс] / Ю. Л. Труш, Ю. Г. Левченко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2021. - № 7-8. - С. 20-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2021_7-8_5
13. Федяєва М. С. Терміносистеми у методології наукових досліджень з економіки [Електронний ресурс] / М. С. Федяєва // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2018. - Вип. 32. - С. 9-12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_32_3
14. Хомів О. В. Особливості проведення науково-економічних досліджень [Електронний ресурс] / О. В. Хомів. // Ефективна економіка. - 2015. - № 5. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_16

Зовнішні освітні ресурси

Репозитарії закладів вищої освіти України

<https://nrat.ukrintei.ua/korysni-resursy/>

1. Афанасьєв А. І., Жарких В. Ю., Панова К. І. Філософія та методологія наукових досліджень (конспект лекцій для аспірантів). – Одеса, 2023. - 115 с. <http://dspace.opu.ua/jspui/handle/123456789/13534>
2. Бочарова, Юлія Геннадіївна та Bocharova, Yulia та Бочарова, Юлія Геннадієвна та Zinchenko, Viktoriia та Зінченко, Вікторія Миколаївна та Зинченко, Виктория Николаевна та Revutska, Svitlana та Ревуцька, Світлана Казимирівна та Ревуцкая, Светлана Казимировна (2021) Основи наукових досліджень та академічне письмо: методичні рекомендації до вивчення дисципліни. <http://elibrary.donnue.edu.ua/id/eprint/2229>
3. Конспект лекцій із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для підготовки доктора філософії спеціальності 051 «Економіка» за освітньо-науковою програмою «Економіка» / уклад. Л.О. Птащенко. – Полтава : Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка, 2021. – 120 с. <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/11342>
4. Кузьменко О.К. Сучасні засоби візуалізації наукових досліджень / О.К. Кузьменко // Відкрита наука та інновації в Україні 2022 : матеріали І-ї Міжнародної конференції, 27-28 жовт. 2022. – К. : УкрІНТЕІ, 2022. – С. 86–87. <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/12540>
5. Кулешова Н. В. Концептуальна модель здійснення наукового дослідження студентами вищого навчального закладу / Н. В. Кулешова // Педагогіка вищої та середньої освіти. – 2013. –№1. – С. 45–57. <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4484>
6. Лагодієнко Н. В. Гіпотеза як суттєвий елемент методології наукових досліджень / Н. В. Лагодієнко, Л. В. Іванченкова, В. С. Іванченков // Економічний простір. – 2022. – № 181. – С. 9-13. <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/handle/123456789/9738>
7. Методологія та методи наукових досліджень: перші кроки фрешменів / Уклад. : А. Артюхов, Н. Артюхова. Суми : Сумський державний університет, 2022. 105 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/92918>

8. Навальна М. Основи наукових досліджень. Навч.-метод. посібник. Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я. М., 2019. 76 с. <http://ehsupir.uhsp.edu.ua/handle/8989898989/4976>
 9. Шуменко, О.А. Основи наукових досліджень [Текст]: конспект лекцій для студ. спец. 035 "Філологія" денної та заочної форм навчання / О.А. Шуменко. — Суми: СумДУ, 2020. — 60 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77695>
 10. Artyukhov A.E., Vasylieva T.A., Volk I.I., Lyeonov S.V. Incentive system and motivation of employees to scientific activity: economic aspects at the university and state level // Економічний вісник ДВНЗ УДХТУ. 2021. № 2(14). С. 29-36. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90415>
 11. Hrymalyuk A. Economy of knowledge and creative activity: theory and methodology of analysis/ A. Hrymalyuk, P. Nesenenko, T. Sukhova // Professional competencies and educational innovations in the knowledge economy: monograph / L. Popova, M. Petrova. V. Tarnovo. – Bulgaria: ACCESS PRESS, – 2020. – P. 303–314. <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16323>
 12. Zharkyykh V., Afanasiev A., technical editor Panova K. Philosophy and methodology of scientific research (lecture notes for graduate students). – Odesa, 2023. <http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/13532/1/Lecture%20notes%202023.pdf>
<http://dspace.opu.ua/jspui/handle/123456789/13532>
- Google Scholar**
<https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
1. Брикова, Т. М., & Терешкін, О. Г. (2020). Основи наукових досліджень. https://repo.btu.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/10813/1/navch_posib_nauk_doslidzen_2020.pdf
 2. Медвідь, В. Ю., Данько, Ю. І., & Коблянська, І. І. (2020). Методологія та організація наукових досліджень (у структурно логічних схемах і таблицях). http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/2508/1/20201113_100711.pdf
 3. Надикто, В. Т. (2015). Основи наукових досліджень: підручник. http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/2323/1/Надикто_В._Т._Основи_наукових_досліджень.pdf
 4. Никончук, В. М. (2020). Державна підтримка організації наукових досліджень в національній економіці України. Економічний простір, (156), 86-89. https://www.researchgate.net/profile/Viktoria-Nikonchuk/publication/360047799_Derzavna_pidtrimka_naukovih_doslidzen/links/625ed828709c5c2adb879963/Derzavna-pidtrimka-naukovih-doslidzen.pdf
 5. Sazonets, O. M., & Nykonchuk, V. M. (2020). Методологія дослідження процесів інтелектуалізації в сучасній економіці. Bulletin National University of Water and Environmental Engineering, 2(90), 198-210. <https://visnyk.nuwm.edu.ua/index.php/econ/article/download/ve2202019/87>
 6. Christensen, G., & Miguel, E. (2017, March 3). Transparency, Reproducibility, and the Credibility of Economics Research. <https://doi.org/10.31222/osf.io/9a3rw>
https://www.nber.org/system/files/working_papers/w22989/w22989.pdf
 7. Walczak-Duraj, D. (2019). Causes of deficits and ethical dilemmas in scientific research. *Annales. Etyka W Życiu Gospodarczym*, 21(6), 17–31. <https://doi.org/10.18778/1899-2226.21.6.02>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи організації навчання: лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, самостійна робота, написання модульної контрольної роботи, реферат, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами;

Загальні методи навчання: метод проблемного та проблемно-пошукового викладу (при написанні реферату), пояснювально-ілюстративний, евристичний, репродуктивний, дослідницький, відтворювальний метод (при виконанні модульної контрольної роботи).

Спеціальні методи навчання: презентації, дискусія, аналітична доповідь, завдання аналітичного характеру, кейсові завдання.

Елементи і прийоми: командна робота, презентації, виконання навчально-дослідного завдання, творчі завдання, аналітична доповідь, дискусія.

Форми та методи оцінювання: опитування, тестування, оцінювання виконання кейсів, оцінювання творчих та навчально-дослідницьких завдань, модульна контрольна робота, реферат.

Семестровий контроль – залік.

Відповідність програмних результатів, методів, елементів і прийомів навчання, форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p style="text-align: center;">ПРН 1</p>	<p><i>Методи організації навчання:</i> лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, самостійна робота, написання модульної контрольної роботи, реферат, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами. Лекційні та практичні заняття проходять з використанням пояснювального-ілюстративного матеріалу, наведення прикладів до реальних практичних задач зі встановленням діалогу з аудиторією і активної участі слухачів в навчальному процесі.</p> <p><i>Загальні методи навчання:</i> метод проблемного та проблемно-пошукового викладу (при написанні реферату), пояснювально-ілюстративний, евристичний, репродуктивний, дослідницький, відтворювальний метод (при виконанні модульної контрольної роботи).</p> <p><i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, дискусія, аналітична доповідь, завдання аналітичного характеру, кейсові завдання.</p> <p>Метод дистанційного навчання – зв'язок здобувачів вищої освіти з викладачем забезпечується через електронний кампус, електронну пошту, Workspace for Education та Telegram, а також, завдяки різноманітним сучасним платформам, таким як: Zoom, Google Meet; відеозаписи лекцій і практичних занять на сервісі хмарних технологій Google Drive у середовищі Google.</p> <p><i>Елементи і прийоми:</i> командна робота, презентації, виконання навчально-дослідного завдання, аналітична доповідь, дискусія.</p>	<p>Загальне оцінювання результатів навчання (шкали, засоби, процедури) здійснюється у відповідності до силабусу освітньої компоненти (дисципліни).</p> <p>Поточний контроль: практичні роботи, реферат, модульна контрольна робота.</p> <p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання творчих та навчально-дослідницьких завдань, доповіді, тестування, модульну контрольну роботу, реферат.</p> <p>Календарний контроль двічі на семестр (атестація); семестровий контроль – залік.</p>
<p style="text-align: center;">ПРН 5</p>	<p><i>Методи організації навчання:</i> лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, самостійна робота, написання модульної контрольної роботи, реферат, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами. Лекційні та практичні заняття проходять з використанням пояснювального-ілюстративного матеріалу, наведення прикладів до реальних практичних задач зі встановленням діалогу з аудиторією і активної участі слухачів в навчальному процесі.</p> <p><i>Загальні методи навчання:</i> метод проблемного та проблемно-пошукового викладу (при написанні реферату), пояснювально-ілюстративний, евристичний, репродуктивний, дослідницький, відтворювальний метод (при виконанні модульної контрольної роботи).</p> <p><i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, дискусія, аналітична доповідь, завдання аналітичного характеру, кейсові завдання.</p> <p>Метод дистанційного навчання – зв'язок здобувачів вищої освіти з викладачем забезпечується через електронний кампус, електронну пошту, Workspace for Education та Telegram, а також, завдяки різноманітним сучасним платформам, таким як: Zoom, Google Meet; відеозаписи лекцій і практичних занять на сервісі хмарних технологій Google Drive у середовищі Google.</p>	<p>Загальне оцінювання результатів навчання (шкали, засоби, процедури) здійснюється у відповідності до силабусу освітньої компоненти (дисципліни).</p> <p>Поточний контроль: практичні роботи, реферат, модульна контрольна робота.</p> <p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання творчих та навчально-дослідницьких завдань, доповіді, тестування, модульну контрольну роботу, реферат.</p> <p>Календарний контроль двічі на семестр (атестація); семестровий контроль – залік.</p>

	<i>Елементи і прийоми:</i> командна робота, презентації, виконання навчально-дослідного завдання, аналітична доповідь, дискусія.	
ПРН 7	<p><i>Методи організації навчання:</i> лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, самостійна робота, написання модульної контрольної роботи, реферат, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами. Лекційні та практичні заняття проходять з використанням пояснювального-ілюстративного матеріалу, наведення прикладів до реальних практичних задач зі встановленням діалогу з аудиторією і активної участі слухачів в навчальному процесі.</p> <p><i>Загальні методи навчання:</i> метод проблемного та проблемно-пошукового викладу (при написанні реферату), пояснювально-ілюстративний, евристичний, репродуктивний, дослідницький, відтворювальний метод (при виконанні модульної контрольної роботи).</p> <p><i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, дискусія, аналітична доповідь, завдання аналітичного характеру, кейсові завдання.</p> <p>Метод дистанційного навчання – зв'язок здобувачів вищої освіти з викладачем забезпечується через електронний кампус, електронну пошту, Workspace for Education та Telegram, а також, завдяки різноманітним сучасними платформами, таким як: Zoom, Google Meet; відеозаписи лекцій і практичних занять на сервісі хмарних технологій Google Drive у середовищі Google.</p> <p><i>Елементи і прийоми:</i> командна робота, презентації, виконання навчально-дослідного завдання, аналітична доповідь, дискусія.</p>	<p>Загальне оцінювання результатів навчання (шкали, засоби, процедури) здійснюється у відповідності до силабусу освітньої компоненти (дисципліни).</p> <p>Поточний контроль: практичні роботи, реферат, модульна контрольна робота.</p> <p>Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання творчих та навчально-дослідницьких завдань, доповіді, тестування, модульну контрольну роботу, реферат.</p> <p>Календарний контроль двічі на семестр (атестація); семестровий контроль – залік.</p>

Примітка: ПРН – програмний результат навчання

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 8 годин лекцій та 6 години практичних занять, а також виконання модульної контрольної роботи та реферату. Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються здобувачам ВО на першому занятті.

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Розподіл годин			Назва розділу, тем	Зміст занять та самостійної роботи здобувачів	Контрольні заходи	Загальні компетентності, спеціальні компетентності, програмні результати навчання
Л	П	СР С				
1	2	3	4	5	6	7
0, 5	0, 5	6	Тема 1. Вступ до наукових досліджень в економіці. Значення наукових досліджень у сфері економіки.	<p>Л1: Вступ до наукових досліджень в економіці. Значення наукових досліджень у сфері економіки. Визначення наукового дослідження. Основні методологічні підходи в економічних дослідженнях. Основні етапи наукового дослідження: формулювання проблеми, вибір методів, збір та аналіз даних, інтерпретація результатів.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [1,3,5]. Доп. літ.: [1,6] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення.</p>	Експрес-опитування, вирішення завдань	ЗК 2, ЗК 8, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07

				<p>СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <p>ПІ: Визначення ключових термінів та понять, пов'язаних з науковими дослідженнями. Аналіз прикладів наукових досліджень в економіці. Визначення етапів проведення дослідження на основі реального кейсу. Дискусія про значення наукових досліджень для економічної практики.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [1,3,5, 9-11]. Доп. літ.: [1,6,7]</p> <p>Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення.</p> <p>СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення. Підготовка до аналітичної доповіді «Ретроспектива наукових досліджень в економіці».</p>		
0,5	0,5	6	<p>Тема 2. Вибір теми та формулювання дослідницької проблеми. Роль та важливість гіпотези в науковому дослідженні.</p>	<p>Л2: Вибір теми та формулювання дослідницької проблеми. Роль та важливість гіпотези в науковому дослідженні. Як обрати актуальну тему дослідження в економіці. Постановка дослідницької проблеми. Визначення об'єкта та предмета дослідження.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [2,4,5, 12-15]. Доп. літ.: [3,5,8]</p> <p>Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення.</p> <p>СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <p>П2: Вибір теми дослідження на основі актуальних економічних питань. Формулювання дослідницької проблеми та гіпотез. Визначення об'єкта та предмета дослідження. Обговорення критеріїв актуальності теми дослідження.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [2,4,5, 12-15]. Доп. літ.: [3,5,8]</p> <p>Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення.</p> <p>СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p>	<p>Експрес-опитування, вирішення завдань по темі 1-2, обговорення аналітичної доповіді</p>	<p>ЗК 2, ЗК 8, ЗК 4, ФК 5, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07</p>
1	1	6	<p>Тема 3. Огляд літератури та теоретичні основи дослідження. Формулювання теоретичної бази дослідження.</p>	<p>Л3: Огляд літератури та теоретичні основи дослідження. Формулювання теоретичної бази дослідження. Мета та структура огляду літератури. Джерела інформації: наукові статті, монографії, економічні звіти. Методології пошуку та аналізу літературних джерел.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [3,5, 17-20,23,27]. Доп. літ.: [7,9]</p> <p>Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення.</p> <p>СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <p>П3: Пошук наукових статей та літератури з використанням баз даних. Аналіз та систематизація знайдених джерел. Написання структурованого огляду літератури. Формулювання теоретичної бази дослідження на основі огляду літератури.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [3,5, 17-20,23,24,27]. Доп. літ.: [7,9]</p> <p>Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення у групі.</p> <p>СР. Підготовка до опитування, аналітичної доповіді, дискусії, обговорення.</p>	<p>Оцінювання виконання аналітичного завдання. Групове обговорення.</p>	<p>ЗК 8, ЗК 4, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07</p>
1	1		<p>Тема 4. Кількісні методи дослідження в економіці.</p>	<p>Л4: Кількісні методи дослідження в економіці. Основи кількісного аналізу: статистичні методи, економетричні моделі. Вибірка та методи збору даних. Аналіз даних: описова статистика, кореляційний та регресійний аналіз. Інтерпретація кількісних результатів.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc</p>	<p>Експрес-опитування, вирішення завдань, обговорення. Групове обговорення, презентація</p>	<p>ЗК 2, ЗК 8, ФК 5, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07</p>

		6		<p>Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [7, 21,25,26]. Доп. літ.: [3-6,8] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <p>П4: Вибір та обґрунтування вибірки для дослідження. Робота з базовими статистичними методами (середнє значення, дисперсія, кореляція). Використання програмних засобів для аналізу даних (наприклад, Excel, SPSS). І нтерпретація отриманих кількісних результатів. Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [7, 21,25,26]. Доп. літ.: [3-6,8] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення щодо кількісних методів дослідження в економіці.</p>	аналітичних доповідей	
1	0, 5	6	<p>Тема 5. Якісні методи дослідження в економіці.</p>	<p>Л5: Якісні методи дослідження в економіці. Вступ до якісних методів: спостереження, інтерв'ю, контент-аналіз. Переваги та обмеження якісних методів у дослідженнях. Методологія проведення якісних досліджень. Аналіз та інтерпретація якісних даних. Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [8, 22,25,26]. Доп. літ.: [4-6,8] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <p>П5: Проведення інтерв'ю або спостереження як методів збору якісних даних. Аналіз зібраних якісних даних (тематичний аналіз, контент-аналіз). Розробка категорій для аналізу якісних даних. Обговорення обмежень якісних методів у дослідженнях. Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [8, 22,25,26]. Доп. літ.: [4-6,8] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення щодо якісних методів дослідження в економіці.</p>	Оцінювання виконання аналітичного завдання. Групове обговорення, презентація аналітичних доповідей	ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8, ФК 5, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07
1	0, 5	6	<p>Тема 6. Експериментальні дослідження в економіці. Етичні питання у проведенні експериментів.</p>	<p>Л6: Експериментальні дослідження в економіці. Етичні питання у проведенні експериментів. Типи економічних експериментів: лабораторні, польові, природні. Дизайн експерименту: контрольна та експериментальна групи. Аналіз та інтерпретація результатів експериментів. Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [6,13, 22,23,24]. Доп. літ.: [4,11,14] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <p>П6: Розробка дизайну економічного експерименту. Проведення симуляції експерименту в класі. Аналіз даних отриманих з експерименту. Обговорення етичних аспектів проведення експериментальних досліджень. Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [6,11-13, 22,23,24]. Доп. літ.: [4,11,12-14] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, презентації щодо етики наукових досліджень, підготовка до тесту.</p>	Експрес-опитування, вирішення завдань, доповіді, обговорення підготовлених презентацій	ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8, ФК 5, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07
1	0, 5		<p>Тема 7. Моделювання в економіці.</p>	<p>Л7: Моделювання в економіці. Види моделей в економіці: математичні, економетричні, агент-орієнтовані. Процес побудови економічної моделі. Критерії оцінки адекватності моделі. Прикладне використання моделей для прогнозування та аналізу.</p>	Оцінювання виконання аналітичного завдання. Групове	ЗК 2, ЗК 8, ФК 5,

		6		<p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [8,9,11,15]. Доп. літ.: [2,7,11-14] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <hr/> <p>П7: Побудова простої економічної моделі (наприклад, моделі попиту та пропозиції). Аналіз економічних моделей з використанням програмного забезпечення. Визначення критеріїв оцінки адекватності моделей. Прогнозування на основі економічної моделі.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [6,13,22,23,24]. Доп. літ.: [4,11,14] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення прикладів моделювання та практичну ефективність.</p>	обговорення питань моделювання в економіці	ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07
1	0, 5	7	<p>Тема 8. Написання наукових робіт в економіці. Правила цитування та уникнення плагіату. Рецензування та публікація наукових робіт.</p>	<p>Л8: Написання наукових робіт в економіці. Правила цитування та уникнення плагіату. Рецензування та публікація наукових робіт. Структура наукової роботи: вступ, огляд літератури, методологія, результати, висновки. Стандарти оформлення наукових робіт.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [2-5, 11-14,18,21,27]. Доп. літ.: [1,2,9,10] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <hr/> <p>П8: Структурування наукової роботи (практичне написання плану роботи). Розробка розділів наукової роботи: вступ, методологія, результати. Практика правильного оформлення цитувань та бібліографії. Огляд стандартів та вимог до оформлення наукових робіт.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [2-5, 11-14,18,21,27]. Доп. літ.: [1,2,9,10] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення щодо апробації результатів, публікація тез, статей.</p>	Експрес-опитування, вирішення завдань, доповіді, обговорення правил цитування та уникнення плагіату	ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8, ФК 5, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07
1	1	7	<p>Тема 9. Презентація та популяризація результатів досліджень. Роль медіа та соціальних мереж у популяризації економічних досліджень.</p>	<p>Л9: Презентація та популяризація результатів досліджень. Роль медіа та соціальних мереж у популяризації економічних досліджень. Принципи створення ефективною презентації дослідження. Використання візуалізації даних для подання результатів. Мистецтво наукової комунікації: виступи на конференціях, семінарах.</p> <p>Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?cjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [2,7-9, 13,16,19,26,27]. Доп. літ.: [6,9,13] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення.</p> <hr/> <p>П9: Розробка презентації результатів дослідження (використання PowerPoint, Google Slides). Використання графіків, діаграм та інших візуалізацій для підвищення ефективності презентації. Проведення тренінгу з навичок публічних виступів. Аналіз прикладів успішної наукової комунікації.</p> <p>Навчальні матеріали:</p>	Експрес-опитування, вирішення завдань, доповіді, обговорення результатів доповідей.	ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8, ФК 5, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07

			Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?sjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [2,7-9, 13,16,19,26,27]. Доп. літ.: [6,9,13] Навчальні завдання: опитування, дискусія, обговорення. СР. Підготовка до опитування, дискусії, обговорення аналітичної доповіді.		
-	-	4	Модульна контрольна робота (МКР) (виконується за методикою домашньої контрольної роботи)	Передбачає теоретичні та аналітичні завдання	Оцінювання здобутих ПРН з ОК за темами: 1-9.
-	-	10	Індивідуальне Завдання (реферат)	Л: немає П: немає СРС: Підготовка реферату	Оцінювання здобутих ПРН з ОК за темами: 1-9. ЗК 2, ЗК 4, ЗК 8, ФК 5, ПРН 01, ПРН 05, ПРН 07
-	-	6	Залік (згідно розкладу сесії)	СР: підготовка до складання заліку. Навчальні матеріали: Дистанційний курс «Наукові дослідження в економіці» https://classroom.google.com/c/Njg0NTYyODA3MjU0?sjc Підручник та навчальний посібник: Осн. літ.: [1-24]. Доп. літ.: [1-14]	Виконання залікової контрольної роботи або отримання заліку згідно поточного рейтингу
8	6	76			

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, ПРН – програмний результат навчання, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні (фахові) компетентності.

6. Самостійна робота студента (здобувача ВО)

Навчальним планом передбачено 76 години самостійної роботи. На самостійну роботу виноситься: підготовка до окремих тем, написання реферату, виконання модульної контрольної роботи, підготовка до складання семестрового контролю.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	56	Опрацювання теми 1-9 та закріплення практичних навичок з виконаних завдань.
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи (що виконується за методикою домашньої контрольної роботи).
3	10	Підготовка до виконання індивідуального завдання (реферат).
4	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку.
Разом	76	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам (здобувачам ВО) рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента (здобувача), а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес здійснюється у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://proffkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distantiynomu-rezhimi>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>). У режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Zoom. Посилання на конференцію видається на початку семестру і розміщується в АС «Електронний кампус». Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів ВО і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях, а також під час проведення занять у формі відеоконференції, користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т.ч. в інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання слід використовувати інформацію розміщену на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» / Електронний кампус.

Позааудиторні заняття. Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах, тренінгах тощо.

Залучення професіоналів-практиків. Для опанування і поглиблення практичних навичок для спільного проведення занять можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери).

Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів.

Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр і передбачає проведення модульної контрольної роботи (поділеної на 2 частини), яка здійснюється у вигляді письмової контрольної роботи, що містить тестові та аналітичні завдання. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з навчальної дисципліни є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача впродовж семестру, передбачених заходами поточного контролю.

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Пропущені контрольні заходи оцінювання. Кожен студент (здобувач ВО) має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>. У разі пропуску з поважної причини заняття, на якому проходив контрольний захід здобувачу ВО надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, здобувач не допускається до складання заліку в основну сесію. Варто враховувати, що МКР складаються лише у призначений день. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних

причин не нададуть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Призначення заохочувальних та штрафних балів. Заохочувальні бали можуть бути отримані за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, додаткове проходження онлайн курсів з поглибленим вивченням окремих тем курсу, наукові публікації. Штрафні бали не нараховуються. Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО, а їх сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали для РСО-1.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання. Студент (здобувач) може підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти (здобувачі) мають право аргументовано оскаржити результати контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання, як під час виконання навчальних завдань з дисципліни, так і індивідуальні завдання, мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так і інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

Інклюзивне навчання. Засвоєння знань та умінь в ході вивчення дисципліни може бути доступним для більшості осіб з особливими освітніми потребами, окрім здобувачів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою. У ході виконання завдань студентам (здобувачам ВО) може бути рекомендовано звернутися до англомовних джерел.

Підготування до практичних занять та контрольних заходів здійснюється під час самостійної роботи студентів (здобувачів) з можливістю консультування з викладачем у визначений час

консультацій або за допомогою електронного листування (електронна пошта, месенджери).

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи типу PCO-1: 1-й варіант: «жорстка» PCO – попередній рейтинг здобувача скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання.

8.1. Поточний контроль (max 100 балів) передбачає роботу на практичних заняттях (відповіді на питання, доповіді), МКР, реферат.

1. Модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи (max 30 балів) - включає 3 аналітичних питання (10 бали за відповідь);

Розрахунок балів за одну МКР:

25-30 балів	виконані аналітичні завдання правильно;
15-24 балів	виконані аналітичні завдання з 1-2 помилками;
4-14 балів	виконані не всі завдання правильно;
1-3 балів	при виконанні завдань допущено значну кількість помилок, неточностей;
0 балів	завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно.

2. Реферат (max 30 балів);

Розрахунок балів за виконання індивідуальної роботи (реферату):

25-30 балів	тема розкрита;
15-24 балів	тема розкрита, але текст містить зайву інформацію;
4-14 балів	проблематика не розкрита, але текст наблизений до теми роботи, референси підібрані відповідно до теми роботи;
1-3 балів	при написанні реферату допущена значна кількість помилок, неточностей, хибна інформація використовувалась, література (референси) не відповідають тематиці реферату.
0 балів	робота не виконана, або виконана неправильно.

3. Робота на практичних заняттях (max 40 бали):

Відповіді на практичних заняттях (3шт) (max 8 балів).

Розрахунок за одну відповідь:

1-8 бали	Активна робота, відповіді обґрунтовані. Доповнення до відповідей інших здобувачів, участь у дискусії.
0 балів	Пасивність

Доповіді (2 шт) (max 8 балів).

Розрахунок за одну доповідь:

4-8 бали	Якісно виконане завдання, результати обґрунтовані, є висновки
1-3 бал	Завдання виконано з певними неточностями або не містить обґрунтувань
0 балів	Завдання не виконане

8.2. Семестровий контроль (залік) (max 100 балів)

Умовою допуску до заліку є виконання навчальних завдань та модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи та реферат. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають

рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Залікова робота складається: відповідь на два теоретичних питання (ваговий бал 25) та виконання аналітичних завдань (ваговий бал 25). Максимальна оцінка $-2*25+2*25=100$ балів.

Розрахунок балів за виконання завдань залікової контрольної роботи (за кожне завдання):

Теоретичні питання		
25-20 балів	–	Відповідь на питання викладено правильно, всебічно, безпомилково;
19-11 балів	–	Відповідь на питання викладено безпомилково, не достатньо повно проте з застосуванням набутих теоретичних знань;
10-1 балів	–	Відповідь на питання викладено не повністю, але основні аспекти розкрито;
0 балів	–	Не має відповіді.
Аналітичне завдання		
25 балів	–	Продемонстровано знання матеріалу і вдало його застосовано для розрахунків, аналізу та доведення, наведено висновки з застосуванням набутих знань та вмінь;
24-20 балів	–	Завдання виконане, однак не наведено висновків за результатами або допущено несуттєві помилки у твердженнях;
19-15 балів	–	Отримане рішення вірне, отримані дані мають суттєві помилки в поясненні або доведенні;
14-8 балів	–	Завдання виконане з незначними помилками, але визначене рішення необґрунтоване;
7-1 балів	–	Завдання виконане частково, не містить обґрунтувань, застосування набутих теоретичних міркувань;
0 балів	–	Завдання не виконано.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

В додатку А до силабусу представлено тематику рефератів.

Також можливо зарахування сертифікатів про проходження дистанційних або онлайн-курсів за відповідною тематикою до рейтингу здобувача, зокрема онлайн-курс «Медіаграмотність в освітньому процесі» на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри міжнародної економіки, кан. екон. наук, доц.,
Черненко Наталею Олександрівною

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 14 від 18.06.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 10 від 24.06.2024)

Додаток А.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Науковий метод: історія та застосування в сучасних дослідженнях.
2. Якісні та кількісні дослідження: порівняльний аналіз методологій.

3. Етика наукових досліджень: принципи та практики.
4. Дизайн та методологія досліджень: порівняльний аналіз підходів.
5. Техніки вибірки в дослідженнях: порівняльний аналіз методів.
6. Методи збору даних в дослідженнях: порівняльний аналіз технік.
7. Техніки аналізу даних в дослідженнях: порівняльний аналіз методів.
8. Достовірність та надійність в дослідженнях: принципи та практики.
9. Перевірка гіпотез у дослідженнях: принципи та практики.
10. Огляд літератури в дослідженнях: принципи та практики.
11. Написання та презентація досліджень: принципи та практики.
12. Фінансування та гранти на дослідження: принципи та практики.
13. Колаборація та командна робота в дослідженнях: принципи та практики.
14. Дисемінація та вплив досліджень: принципи та практики.
15. Етика досліджень з тваринами: принципи та практики.
16. Етика досліджень з людьми: принципи та практики.
17. Етика соціальних наук: принципи та практики.
18. Етика досліджень у сфері бізнесу та менеджменту: принципи та практики.